

Tlačová správa Slovenského centra dizajnu

Výstava: Starý začiatok – nový koniec...

Miesto konania: Výstavný a informačný bod SATELIT, Dobrovičova 3, Bratislava

Termín: 2. december 2009 – 10. január 2010

Vernisáž: 2. december 2009 (streda) o 18:00

Koncepcia: Zuzana Labudová, Tibor Uhrín

Autor fotografií: Tibor Uhrín

Slovenské centrum dizajnu pripravilo výstavu s netradičným pohľadom na rôzne formy dožívania výrobkov v ich spotrebnom finále, pri poslednom „výdychu“ na zbernom dvore, bazároch, na smetiskách, kedy sa ocitajú v paradoxných a emocionálne pôsobivých kontextoch. Myšlienka zachytiť týmto spôsobom históriu československého dizajnu sa zrodila v roku 2003, vystavené fotografie však pochádzajú iba z posledných rokov 2007 - 2009. Väčšina z nich je urobená náhodne pri objave zátiší v meste alebo mimo neho, niektoré vznikli pri návšteve zberných dvorov a recyklačných centier v Košiciach. Je to svojím spôsobom nekončiaci proces ale aj koncept, pretože veci sa stále vyhadzujú aj likvidujú. Keďže nekončia v múzeu dizajnu, pretože také neexistuje, „*zaznamenávam ich aspoň takto, v poslednej chvíli, lebo mám pocit, že za krátky čas tie veci nebudú fyzicky existovať vôbec*“ – Tibor Uhrín.

V druhom slede autori projektu mapovali pôvod zaznamenaného dizajnu (autor, výrobca, obdobie, miesto vzniku). Tieto charakteristiky sa snažili uviesť v rámci komentára k obrázku, aj súvislosti nálezu. Kombinujú tak informácie o pôvode veci a stavu, v ktorom ju zaznamenali. Každá nájdená a odfotografovaná vec má svoj príbeh, ktorý sa autori výstavy snažili čo najviac popísať a tým zaznamenať ich život ešte pre ich úplným zánikom.

Výstava v Satelite ukazuje na fotografiách ale aj na niekoľkých kusoch originálov československý dizajn od 50. rokov - najmä z obdobia tzv. „bruselského štýlu“ a éry socializmu - 60. 70. a 80. rokov 20. storočia. Časť fotografií tvoria spotrebiče, ako kuchynské strojčeky, mixéry, roboty, žehličky, variče, vysávače či fény, ďalšiu sedací nábytok z prelomu 50. a 60. rokov.

Projekt Starý začiatok – nový koniec... bol na pokračovanie publikovaný aj s fotografiami a sprievodným textom v časopise Designum.

Tibor Uhrín

Na dizajnérsku scénu vstúpil mladý absolvent (1966) priemyselného dizajnu detskou stavebnicou Gringo. V roku 1993 za ňu získal hlavnú cenu v súťaži Slovenského centra dizajnu Dobrý dizajn a v rokoch 1994 - 1997 sa sériovo vyrábala. Gringo naznačilo ďalšie Uhrínove smerovanie: namiesto používania „neživých“ vecí sa človek (nielen dieťa) má hrať, improvizovať, premýšľať a tvoriť, cez drevo nadväzovať kontakt s prírodou, približovať sa ku koreňom kultúrnych tradícií.

Z akustických hračiek pre deti sa zrodila myšlienka „hrkálok pre dospelých“. V rokoch 1997 - 1998 vznikol súbor približne 30 drevených hudobných nástrojov pre Jozefa Doda Šošoku. Po polovici 90. rokov sa Tibor Uhrín začal intenzívne venovať tvorbe nábytku. Popri dreve má od záveru 90. rokov minulého storočia v jeho tvorbe významné miesto kov. V ostatnom období možno u Tibora Uhrína sledovať zosilnený záujem o zhodnotenie tradičných výrobných techník. V súťaži Kruhy na vode zameranej na uplatnenie tradičného remesla v

predmetoch so súčasným dizajnom skoro vo všetkých ročníkoch porota ocenila jeho práce. Poslednou cenou bola tohtoročná cena Grand Prix na Bienále úžitkového umenia 2009 v Bratislave.

Skúsenosti z vlastnej tvorby zúročil aj v pedagogickej činnosti na Škole úžitkového výtvarníctva v Kremnici na odbore tvorby hračiek a dekoratívnych predmetov, tiež na súkromnej škole pre umenie a remeslá v Bogote (Kolumbia). V súčasnosti vedie ateliér Inovácia na Katedre dizajnu Fakulty umení TU v Košiciach.

Zuzana Labudová

Historička umenia, ktorá pracuje v oblasti ochrany pamiatok a zároveň ako pedagogička na Fakulte umení Technickej univerzity. Prednáša dejiny umenia 19. storočia a dejiny úžitkového umenia. Venuje sa publikovaniu o architektúre 19. storočia na Slovensku a o dizajne. Spolu s Tiborom Uhrínom je autorkou výstavného konceptu: Chod' za dizajnom, použi mesto s cieľom prezentovať dizajnérske diela vo verejných priestoroch. Súčasťou projektu je mapa dizajnu. Po zrealizovaní nultého ročníka sa tento projekt uchádza o zaradenie do programu európskeho hlavného mesta kultúry Košice 2013.

Kontakt:

Daša Dúbravová

dubravova@sdc.sk

0918/110 247